

HEKSLOOT 1968

Evenals de voorgaande jaren heeft de V.W.G. de Heksloot met aangrenzende weilanden geïnventariseerd op broed- en aanwezige vogels.

In vergelijking met voorgaande jaren is 1968 een goed broedseizoen geweest.

Het is leuk te vermelden dat de gele kwikstaart na afwezigheid van jaren hier weer heeft gebroed. Ook de kuifeend, die in 1966 en 1967 hier heeft gebroed, heeft dit voortgezet.

Resumerend komen we op 18 broedsoorten met 78 nesten.

Hieronder volgt een overzicht van de broedvogels.

	1963	1964	1965	1966	1967	1968
Wilde eend	10	8	8	12	13	12
Wintertaling				1	1	1
Slobeend	2	2	1	2	2	2
Kuifeend				2	2	2
Knobbelzwaan	1	1	1	2	3	3
Waterhoen	1	1	2	3	3	5
Meerkoet	2	3	5	8	8	14
Scholekster	2	2	2	2	1	2
Kievit	15	4	5	6	8	10
Grutto	12	3	6	6	8	10
Tureluur	3	1	2	2	2	2
Kemphaan	4	2		2	2	2
Veldleeuwerik				3	2	3
Rietzanger				3	2	2
Graspieper	2	1	1	3	2	2
Gele kwikstaart	3	1				2
Rietgors	1	1	1	3	2	2
Huisms	3	3	2	3	3	2

DODAARS

Waargenomen in begin en op het eind van het jaar n.l. in jan. febr. en maart telkens 1 ex., in dec. 2 ex.

BLAUWE REIGER

Deze reiger wordt het gehele jaar gezien, in aantallen die erg schommelen en wel van 1 tot 7 ex. In de maanden aug. en sept. constant 5-7 ex. In de andere maanden max. 4 ex. met als uitzondering 30 april 7 ex.

WILDE EEND

Gehele jaar aanwezig. Grote aantallen in jan. febr. mrt. en sep. tot max. 46 ♂♂, 40 ♀♀. Eerste jongen op 30 april n.l. 9 ex. Veel jongen waargenomen op 12/5-28; 9/6-39; 16/6-25, en op 8/9 nog 10 jongen. Na sept. neemt het aantal van deze eend sterk af tot 7 ♂♂, 7 ♀♀ op 27 dec. in verband met ijs in de sloten.

WINTERTALING

Waargenomen van 6 jan. tot 1 dec. met meestal 2 tot 8 ex. Grotere aantallen op 6/1-16, 24/3-15, 26/10-12 en 2/11-19 ex. Worden op een enkele uitzondering na altijd bij dezelfde sloot waargenomen.

SMIENT

In de eerste 3 maanden van het jaar zes maal gezien met 18 tot 80 ex. In dec. vele vogels boven het terrein o.a. 14 dec. 102 ex. De meeste vogels verblijven aan de Mooie Nel, waar 200 ex. geen uitzondering is.

SLOBEEND

Niet in grote aantallen aanwezig. Van jan. tot okt. meestal 3 óó, 3 qq. In okt. en nov. 4 óó, 4 qq. Op 1 dec. 8 óó, 7 qq. Terwijl 5/10 maar een ó, q in het veld werden waargenomen, vlogen op grote hoogte 58 ex. over naar zuid-west.

Deze dag vlogen vele soorten vogels zeer hoog over in grote troepen bij zwakke Z.W. wind en 16°C.

Jonge slobeenden waargenomen 16 jun. 12 en 23 jun. 7 ex.

KUIFFEEND

Tussen eind mei en okt. geen vogels gezien. Vanaf jan. neemt het aantal toe van 2 óó, 2 qq tot 9 óó, 10 qq op 7/4. De laatste maanden weer 5 tot 6 ex. De twee broedparen die waargenomen zijn hebben bijna op de zelfde plaats gebroed als in 1967.

BERGEEND

Van 16/3 tot 7/7 geregeld waargenomen met 1-4 ex. Heeft gebroed in de omgeving van kanaal B in Spaarndam, niet ver van Heksloot.

KOLGANS

Alleen op 14 dec. waargenomen met 14 ex. vlak bij de begraafplaats. Gehele gebied onder sneeuw en alle sloten dichtgevroren bij - 2°C. en zwakke oostelijke wind.

KNOBBELZWAAN

Deze zwaan gehele jaar aanwezig met 2-9 ex. 3 febr. een juv. ex. van 1967 dood langs de slootkant. Eerste nest op 31 mrt. Het vermoeden dat het nest aan de nieuwe Rijweg door het vrouwtje alleen bewoont wordt, schijnt juist te zijn. De omgekomen vogel die 27 apr. is waargenomen was het mannetje. Naar mededeling van Spaarndammers hebben eierzoekers de 3 stuks willen rapen van het nest. Het mannetje is na hevig verzet en achtervolging doodgeslagen.

Ook een nest dat eind juni nog is waargenomen, blijkt op 7 juli verstoord te zijn.

Van de vele jongen die zijn gezien, oa. 9/6-10, 30/6-7, en 7/7-8 ex., zijn uiteindelijk maar 2 vogels overgebleven.

KLEINE ZWAAN

Bij de terugkerende vorst, met harde noordoostelijke wind op 19, 20, 21, 22, 23 en 24 febr. een juv. ex. aanwezig, dat zich over het gehele terrein verplaatste. Daags na kerstmis in een witte wereld werd een ad. ex. door 2 knobbels verdreven van de ijsbaan Nova Zembla en beland op het ijs van de fortgracht bij de Heksloot maar ging daar prompt doorheen, met veel moeite de kant gehaald.

TORENVALK

Doordat zich een nest bevond in de toren van de B.B., bij kanaal B, achter de ijsbaan Nova Zembla, is een valk tussen 2 mrt. en 9 nov. boven de Heksloot geregeld waargenomen en wel dertien maal.

PATRIJS

Slechts 3 waarnemingen en wel 26 mei 1 ex., 21 sept. 4 ex. en 14 dec. 6 ex.

WATERRAL

Alleen op 6 jan. 1 ex. waargenomen. Kwam tegen schemertijd uit een huis in sloot onder een toegangshek.

WATERHOEN

Gehele jaar aanwezig met max. 12 ex. op 27 jan. Meestal 4-5 ex. Eerste jongen 12 mei, hierna geregeld jonge vogels gezien tot op 8 sept.

MEERKOET

De eerste drie maanden van het jaar en dec. kenmerken zich door de hoge aantallen van 663 tot 850 ex. Speciaal 3/2 en 2/3 waren aan de Heksloot met direkt daaromheen de ijsbaan Nova Zembla, Vels.br.p. en N.Spearne 1060 en 1140 ex. Na half maart lopen de aantallen hard terug tot 30 ex., om daarna in eind aug. geleidelijk weer op te lopen tot een honderd ex. en bij ijs in de sloten tot 850 ex. De eerste jongen op 26 mei 7 ex., hierna c.a. 9/6-18 en 16/6-25 ex. Nog donsjongen gezien op 7 juli 3 ex. en 11 aug. 2 ex.

SCHOLEKSTER

Overwin werd van 1967 naar 1968 1 ex. Tot eind febr. 1-4 ex. In de maand mrt. de meeste vogels resp. 44-54-46 ex. Hierna tot 11 aug. wisselende aantallen van 3 tot 21 ex. Na 11 aug. geen vogel meer gezien. 5 Okt. veel doortrek op zeer grote hoogte naar Z.W. Eind mrt. 4 ex. baltsend. 16 Juni 2 jongen.

KIEVIT

6 jan. 309 ex. 7 Jan. gehele dag trek in zuidelijke richting, door sneeuw en vorst in noordelijk Nederland. Verder 13 jan. geen vogels, in de laatste week doortrekkende en rondvliegende vogels. Febr. een 45 ex. en naar noord trekkende vogels. In mrt. aantallen toenemend tot 72 ex. en de eerste baltsend, eind mrt. eerste nest. In april aantal teruglopend tot 50 ex. Baltsend 10 ex. In mei aantal loopt verder terug tot 37 ex. In juni grote toename tot 180 ex. Deze grote aantallen blijven tot 1 dec. met o.a. 5/10-272, met 500 rondvl., 2/11-490 ex., waarvan 300 veelal zwervend, 9/11-412 en 290 ex. Jongen waargenomen 9/6-6, 16/6-11, 23/6-2 en 30/6-2 met een hevig alarm makend ad. ex.

GOUDPLEVIER

Slechts viermaal waargenomen en wel 6 jan. 85 ex., 17 febr. 70 ex., 26 okt. 35 ex. en 16 nov. 64 ex. bij -2°C.

WATERSNIP

Van 7 apr. tot 1 dec. geregeld aanwezig, soms 1, 2 of 3 ex. maar ook wel meer zoals op 4/8-12 ex. 25/8-11 ex. 8/9-27 ex. 9/11-27 ex. en 16/11 45 ex. bij -2°C.

BOKJE

Twee maal waargenomen. 6/1-2 ex. en 21/9-2 ex.

WULP

Weinig waargenomen. 24 febr. 12 ex. overvliegend richting noord, 2 mrt. 9 ex. 25 aug. 2 ex. 8 sept. 2 ex. en 21 sept. 1 ex.

GRUTTO

Aanwezig van 9 mrt. tot 4 aug. De eerste vogels waren weer terug op 9 mrt. n.l. 3 ex. In de volgende dagen groeide het aantal snel tot 35-40 ex. Op 16 mrt. waren de eersten al baltsend gezien. 9 jun. eerste twee jongen waargenomen. Eind jun. werd verzameld en waren hier 112 ex., terwijl nog 6 ex. hevig alarm maken lopen 3 jongen nog erg onzeker rond. De laatste vogels - 2 ex. - 4 aug. gezien.

- WITGATJE Eenmaal waargenomen en wel 1 ex. op 21 sept.
- OEVERLOPER Ook deze vogel slechts een maal getroffen in begin juni met 3 ex.
- TURELUUR Vanaf half mrt. tot eind aug. geregeld waargenomen met 4-11 ex. Het baltsen begon pas 14 dagen na aankomst. Begin jun. eerste jongen gezien. Eind jun. nog twee paar hevig alarm makende. Begin jul. loopt het aantal vogels snel terug, en 25 aug. de laatste twee gezien.
- ZWARTE RUTTER Dit jaar slechts tweemaal waargenomen. 26 Okt. 3 ex. overvliegend richting zuid, 16 nov. 1 ex., deze directe waarneming is dus eigenlijk de enige aan de Heksloot.
- KEMPHAAN 9 Maart de eerste boven het terrein, terwijl op de ijsbaan Nova Zembla zich 3 ♂♂ met 12 ♀♀ bevinden. Van half mrt. tot begin aug. altijd aanwezig met meestal 7-10 ex. Uitzonderingen waren:
 24 mrt. met 4 ♂♂, 20 ♀♀
 23 jun. met 10 ♂♂, 31 ♀♀
 30 jun. met 16 ♂♂, 21 ♀♀
 7 jul. met 12 ♂♂, 19 ♀♀
 Begin juli 5 jongen waargenomen.
- GROTE MANTELMEEUW In de eerste 3 maanden een paar maal gezien, meestal juv. ex. Na eind sept. meer aanwezig met meestal 4-5 ad. met 6-8 juv. Ook hier een uitzondering en wel 2 nov. 115 ad./juv.
- KLEINE MANTELMEEUW 6 Jan. 4 ad./7 juv. hierna eerst weer eind jun. 4 ad. In de laatste maanden nog drie waarnemingen en wel:
 21 sept. 1 ad. met 3 juv.
 5 okt. 8 ad.
 2 nov. 34 ad./juv.
- ZILVERMEEUW Op dec. na het gehele jaar aanwezig met veel vogels in jan. okt. en nov. resp. 45-32 en 63 ex. Anders meestal 3-18 ex. Een ad. met olie aangetroffen op 16 mrt.
- STORMMEEUW Gehele jaar aanwezig met zeer wisselend aantal en wel van 1 tot 63 ex. Ook hier de meeste vogels in jan/febr. en okt/nov.
- KOKMEEUW Deze, de meest voorkomende meeuw, is hier het gehele jaar aanwezig in behoorlijk aantal. Hier zijn vanaf eind mrt. tot eind jun. 27-69 ex. gezien, maar de andere tijd meestal 150-320 ex. Jonge vogels waargenomen op 30 jun. en 7 jul.
- VISDIEFJE Tussen 27 apr. en 4 aug. geregeld waargenomen met 1-2 ex., maar op 9 en 30 jun. 3 ex.

HOUTDUIF

Gehele jaar aanwezig, d.w.z. in de maand-
staten wel altijd, maar toch niet op iedere
waarnemingsdag.

In de eerste drie maanden 76-274 ex.
3 febr. 500 ex. overvliegend richting Z.W.
Van apr. tot en met aug. 1-26 ex. Sept. een
tcename 42-68 ex. In de laatste drie maan-
den 1-19 ex.

TORTELUIF

Alleen 21 sept. 4 ex. overvliegend naar Z.W.

KOEKOEK

26 Mei overvliegend richting oost, 9 jun.
om 10 uur gehoord. 16 Jun. overvliegend
richting N.O.

GIERZWALUW

Van 27 apr. tot en met 4 aug. geregeld waer-
genomen met 3-12 ex., uitzondering 26 mei
met 27 ex.

BOOMLEEUWERIK

Op het eind van het jaar zijn in Haarlem
veel van deze leeuweriken waargenomen, zo-
waar ook hier op 27 dec., langs de sloot-
kanten 16 ex. ondanks de sneeuw en 0°C.

VELDLEEUWERIK

Van 13 jan. tot en met 21 sept. altijd aanwe-
zig met 1-7 ex. In maart 3 zingende ♂♂.

BOERENZWALUW

Van eind apr. tot eind sept. geregeld waarge-
nomen met 1-9 ex., maar 21 sept. 15 ex.

HUISZWALUW

Van 5 mei tot en met 21 sept. met 1-10 ex.,
maar 8 sept. 18 ex. Wordt alleen aan de
Nieuwe Rijkweg waargenomen in de omgeving
van de forten.

OEVERZWALUW

Slechts twee waarnemingen en wel op 17 en
26 mei met 5 resp. 6 ex.

ZWARTE KRAAI

Gehele jaar aanwezig meestal met 1-4 ex.
maar ook 4 waarnemingen met 6-8 ex.

WONTEKRAAI

Tot 16 mrt. geregeld waargenomen met 1-3 ex.
Zelfs op 3 feb. in de sneeuw. Van okt. tot dec.
altijd 1 ex.

KAUW

Gehele jaar aanwezig, maar wekelijks grote
verschillen in aantal. Alleen feb. jun. en
sept. enigzins constant met resp. 12-18 ex.
10-12 ex. en 5-8 ex. Over het gehele jaar
2-34 ex.

EKSTER

Dit jaar weinig waargenomen. Tweemaal in
jan. en feb., daarna nog in aug. en nov. met
1-2 ex.

KOOLMEES

Alleen 26 mei 1 ex.

PIMPELMEEES

Vijf waarnemingen met 1-2 ex. Meestal in
rietkragen of knotwilg in de eerste twee
en laatste drie maanden van het jaar.

KRAMSVOGEL

Begin jan. 89 ex., dan tefuglopend door vorst
met 1-5 ex. Febr. een 50 ex. Maart 3-6 ex.
5 okt. 36 ex. en 155 ex. rondvliegend. Nov. 97,
34 en 53 ex. In dec. weinig aanwezig, max.
22 ex.

- KOPERWIEK 6 Jan. 167 ex. Tot 24 feb. 40 ex. 26 Okt. 10 ex. Nov. gemiddeld 40 ex. Evenals bij de kramsvogel weinig dec. waarnemingen, alleen 1 dec. 43 ex., oorzaak vorst.
- MEREL Achtmaal waargenomen, meestal 1-2 ex. De meeste waarnemingen vallen in het eerste half jaar.
- RIETZANGER 27 Apr. de eerste zingende ♂. 9 Jun. eerste jong waargenomen, een week later 4 jongen. Aanwezig van 27 apr. tot en met 11 aug.
- GRASPIEPER Van 9 mrt. tot eind dec. altijd aanwezig. Het aantal varieert van 2-10 ex. Alleen 5 okt. veel vogels en wel 31 ex. met veel trek op grote hoogte richting Z.W.
- GELE KWIKSTAART De eerste vogels eerst op 5 mei, verder geregeld aanwezig tot 5 okt. met 2-6 ex.
- SPREEUW Bezoekt dit gebied het gehele jaar in troepen van 25-90 ex. In mrt. en okt. met grotere aantallen. 9 Mrt. 102 ex. met 150 ex. rondvliegend. 16 Mrt. 148 ex., 26 okt. 164 ex. Eind mei eerste 3 jongen in het veld. Wat de doortrek naar de slaappleatsen betreft, in de wintermaanden de volgende getallen genoteerd:
17 feb. van 15.30-16.00 uur 1051 ex.
14 dec. van 15.30-16.00 uur 2850 ex. allen in noordelijke richting over de Heksloot, maar in de Velsbroekpolder wordt van richting veranderd naar Waterland. De avondtrek naar de slaappleatsen gaat stuwend met grote snelheid, maar 's morgens naar de voedselgebieden boemelend.
- GROENLING Tweemaal waargenomen en wel:
6 jan. 2 ex. en 14 dec. 1 ex.
- PUTTER 4 Aug. een troepje van 8 ex. Verbleef lange tijd boven op een oud fort in weiland.
- KNEU Op 24 feb. 17 ex. maar heel even op weiland, om snel in noordelijke richting weer te vertrekken.
- RIETGORS Aanwezig van 24 mrt. tot 7 jul. met 2 broedparen.
- HUISMUS Meestal 4 tot 12 ex. altijd aanwezig, soms meer, zoals op 12 mei en 30 jun. toen 18 ex. zijn waargenomen.

waarnemers:
J. van Stigt en
E. Dijkstra

E. Dijkstra, Indischestraat 131, Haarlem.